

Valtuustoaloite Luontokunnat -verkostoon liittymisestä

Kunnanvaltuusto 10.02.2025 § 15
109/00.04.01/2025

Vihreiden valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 10.2.2025:

”Luontokunnat-verkosto on Suomen ympäristökeskuksen, Kuntaliiton ja Ympäristöministeriön yhteistyössä koordinoima verkosto, joka on perustettu tukemaan kuntia niiden luontotyössä sekä mahdollistamaan verkostoitumista muiden kuntien kanssa. Luontokunnat-verkosto tehostaa kuntien lumo-työtä ja edistää hyvien käytäntöjen omaksumista esim. vieraslajien torjunnassa ja luontoarvojen huomioimista kaavoituksessa.

Luontokunnat-verkoston lisäksi on vuonna 2023 perustettu tavoitteelliseen toimintaan pyrkivä Luontoviisaat kunnat -verkosto. Sen tavoitteena on tehostaa kuntien luontokadon hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta sitoutuu vähentämään oman toimintansa luontoa heikentäviä vaikutuksia ja edistämään luonnon monimuotoisuutta. Siinä kunta oman toimintansa lisäksi sitoutuu vaikuttamaan alueensa toimijoihin kuten asukkaisiin, yrityksiin, maa- ja metsätalousyrittäjiin sekä vapaa-ajan asukkaisiin siten, että alueen toimijoiden tietoisuus luonnon monimuotoisuudesta lisääntyy.

Ratkaisut luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ovat usein paikallisia. Kunnilla on kykyä ja halua huolehtia alueensa luonnon monimuotoisuudesta. Kunnat tekevät lukuisia toimenpiteitä monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lisäämiseksi mm. toteuttamalla suojeluhankkeita, kunnostamalla vesistöjä, perustamalla kaupunkipuistoja, uudistamalla metsien ja viheralueiden hoitokäytäntöjä, hyödyntämällä luontopohjaisia ratkaisuja kaupunkirakenteessa, tekemällä erilaisia kokeiluita ja luontokartoituksia sekä ottamalla luontoasiat huomioon maankäytön suunnittelussaan. Kunnilla on myös tärkeä rooli luontotietoisuuden lisääjänä.

Luontoviisaat kunnat -verkostoon liittyminen edellyttää kunnanvaltuuston tai -hallituksen päätöstä ja kriteerien täyttämistä. Kriteereillä tarkoitetaan kuntien luontokadon hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa luontoa heikentäviä vaikutuksia ja edistämään luonnon monimuotoisuutta, sekä oman toimintansa lisäksi sitoutuu vaikuttamaan alueensa toimijoihin.

Verkoston jäsenenä kunta saa:

- osallistua luontokuntaedelläkävijöiden verkostoon
- kontakteja alan toimijoihin
- tietoa, tukea ja vinkkejä luonnon monimuotoisuudesta ja sen säilyttämisestä
- osallistua erikseen rahoitettaviin tutkimus- ja kehityshankkeisiin
- näkyvyyttä omalle työlle ja palveluille sekä luontoviestinnälle

Luontoviisaat kunnat -verkoston avulla Mäntsälä voisi vahvistaa kunnan strategian mukaista vastuullista ja kehittävää virettä. Parhaaseen arkeen kuuluu myös luonnonläheisyys ja virkistyminen.

Esitämme, että Mäntsälässä aletaan edetä kohti liittymistä Luontoviisaat kunnat -hankkeen verkostoon.

Mäntsälässä 10.2.2025”

Päätös

Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Valtuustoaloite Luontokunnat -verkostoon liittymisestä